

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

Weldammerlaan 9 Hoevelaken

To do:

- Buiten broedseizoen slopen
- vrijblijvend: plaatsen nestkasten voor de steenuil en schuur toegankelijk maken voor boerenzwaluw

HuninkEcologie
ecologisch onderzoek en advies

Aanvrager: Dhr. G. J. Termeer
Weldammerlaan 9
3871 KH Hoevelaken

Opsteller: Tjibbe Hunink
Hunink Ecologie
www.huninkecologie.nl
KvK 51091224
BTW nr. 137160999B01

Doel onderzoek: Sloop bebouwing en realisatie woning

Type onderzoek: Quicksan flora en fauna

Locatie: Weldammerlaan 9
3871 KH Hoevelaken

Projectnummer: 201904011

Datum: 6 mei 2019

Status: Eindrapportage

Lid Netwerk Groene bureaus

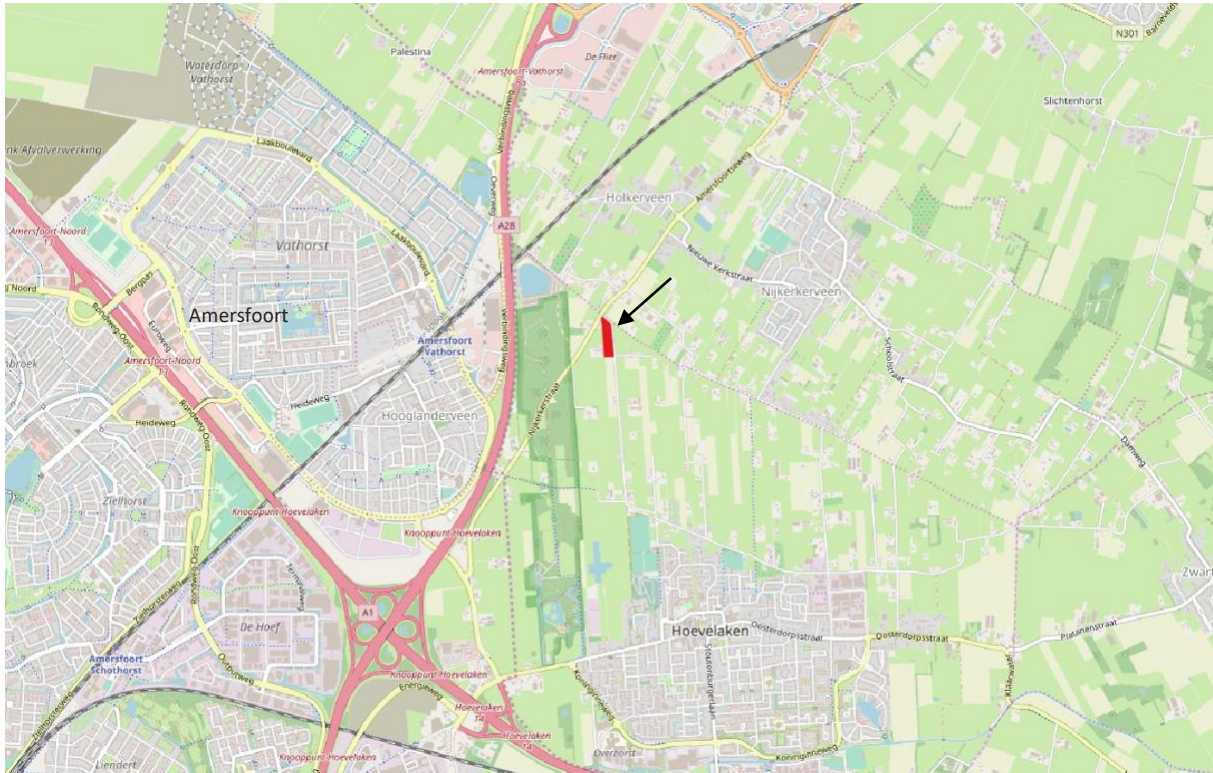
INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	3
1 INLEIDING	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	4
1.3 Opbouw rapport	4
2 WETTELIJK KADER	5
2.1 Algemeen	5
2.2 Bevoegd gezag	5
2.3 Soortbescherming	5
2.4 Natura 2000-gebieden	8
2.5 Natuurnetwerk Nederland	9
3 GEBIEDSBESCHRIJVING	10
3.1 Huidige situatie	10
3.2 Voorgenomen werkzaamheden	14
3.3 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van beschermde gebieden	16
4 METHODE	17
5 RESULTATEN EN EFFECTEN	18
5.1 Vaatplanten	18
5.2 Zoogdieren	18
5.3 Broedvogels	20
5.4 Reptielen	22
5.5 Amfibieën	22
5.6 Vissen	22
5.7 Vlinders en libellen	22
5.8 Overige soortgroepen	22
6 BIODIVERSITEIT	23
7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	24
LITERATUUR	26
Bijlage 1 Verbodsbepalingen Wet Natuurbescherming	28

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In opdracht van de heer G. J. Termeer, heeft Hunink Ecologie een quickscan flora en fauna uitgevoerd ter plaatse van de Weldammerlaan 9 in Hoevelaken. Aanleiding hiervoor is het voornemen om een woning te realiseren. Ten behoeve hiervan wordt een aantal opstallen gesloopt. Het erf wordt landschappelijk ingepast. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie opgenomen.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

1.2 Doel

Het doel van deze quickscan is het opsporen van mogelijke conflicten van de voorgenomen ingreep met de Wet natuurbescherming. Tevens is er bepaald of nader onderzoek noodzakelijk is en/of een ontheffingsaanvraag onvermijdelijk is.

1.3 Opbouw rapport

In het eerste hoofdstuk van deze rapportage is aangegeven waarom de quickscan flora en fauna is uitgevoerd en wat het doel is van de rapportage. Daarna volgt in hoofdstuk 2 het wettelijk kader met daarin algemene informatie over de Wet Natuurbescherming. Het derde hoofdstuk geeft de gebiedsbeschrijving weer met de huidige en voorgenomen situaties. Hoofdstuk 4 gaat in op de methoden waarop dit onderzoek heeft plaatsgevonden. De resultaten van het onderzoek worden beschreven in het vijfde hoofdstuk. In hoofdstuk 6 staan aanbevelingen voor de versterking van biodiversiteit. Ten slotte staan in hoofdstuk 7 de conclusies en aanbevelingen beschreven.

2 WETTELIJK KADERⁱ

2.1 Algemeen

De natuur is in Nederland sinds 1 januari 2017 beschermd door de Wet natuurbescherming (hierna: Wet natuurbescherming). De Wet natuurbescherming is een vervanging van drie voorgaande natuurwetten, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998 (bescherming gebieden), de Flora- en faunawet (bescherming soorten) en de Boswet (bescherming areaal bos). Hoewel de Wet natuurbescherming deze drie wetten heeft vervangen, zijn zij wel goed herkenbaar in de nieuwe Wet natuurbescherming door de hoofdstukindeling. De wet zorgt tevens voor de verplichte implementatie van Europese richtlijnen en afspraken over de bescherming van de Europese natuur. De Wet natuurbescherming heeft als doel om de Nederlandse natuur en de biodiversiteit te beschermen, zonder stijging van de regeldruk voor burgers en bedrijven.

2.2 Bevoegd gezag

Om beter aan te sluiten aan de behoefte van regionale afstemming tussen de noodzakelijke bescherming van natuur en economische belangen, is het bevoegd gezag grotendeels gedecentraliseerd naar de provincies. Dat wil zeggen, de provincies hebben de verantwoordelijkheid om de provinciale biodiversiteit te behouden en te beschermen en om de Wet natuurbescherming nader uit te werken in provinciale regels. Tevens hebben de provincies de taak om op de bescherming van natuur te handhaven en bij aanvragen te besluiten tot de verlening van vergunningen of ontheffingen. In de meeste gevallen is de provincie het bevoegd gezag om een vergunning Natura 2000 of ontheffing soortbescherming aan te vragen. Alleen bij ingrepen die 'interprovinciale' belangen hebben (hoofd(vaar)wegen, het spoor, Defensie terreinen, hoogspanningsleidingen, hoofdgastransportnet, e.d.), blijft het Rijk het bevoegd gezag. De verdeling van het bevoegd gezag is aangegeven in art. 1.3, lid 1 van de AMvB Besluit Natuurbescherming.

In het kader van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) kan bij de aanvraag van een vergunning of ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming worden aangehaakt bij de aanvraag van een omgevingsvergunning. De gemeente is dan het loket en ook het bevoegd gezag voor de afgifte van een omgevingsvergunning met het component beschermde natuur. De aanhaking is niet verplicht als er, vóór de aanvraag van een omgevingsvergunning, een vergunning of ontheffing van de Wet natuurbescherming wordt aangevraagd bij de provincie of het Rijk (RVO). Is dit niet vooraf geregeld, dan is aanhaking aan de omgevingsvergunning wél verplicht (!). De gemeente zal doorgaans toetsen of de aanvraag voor een omgevingsvergunning volledig is.

2.3 Soortbescherming

De bescherming van soorten is in Nederland geregeld via de Wet natuurbescherming in verschillende artikelen en het hoofdstuk Soorten (hoofdstuk 3). Iedereen is verplicht om zorgvuldig om te gaan met alle flora en fauna in Nederland (zorgplicht, art. 1.11). Daarnaast zijn een aantal soorten specifiek beschermd door verbodsbepalingen voor doden, verwonden of verstoring van exemplaren, plukken planten of aantasting verblijfplaatsen, handel, vervoer en restricties voor bejaging (zie bijlage 1 voor verbodsbepalingen). Deze regels gelden voor iedereen en gaan uit van de verantwoordelijkheid van een initiatiefnemer om de juiste maatregelen te treffen om te zorgen dat er geen verbodsbepalingen worden overtreden. Doormiddel van regels voor vrijstellingen en mogelijkheden van ontheffing van de

verbodsbepalingen is geregeld dat ingrepen en activiteiten alleen zijn toegestaan, mits effecten worden voorkomen of voldoende worden gemitigeerd of gecompenseerd ('nee, tenzij' principe).

2.3.1 Art. 3.1: Vogelrichtlijnsoorten:

Naast dat het verboden is om vogels te doden, verwonden of te verstoren en eieren te rapen of te vernielen, is het belangrijkste verbod in de praktijk dat nesten van vogelsoorten van de Vogelrichtlijn niet mogen worden vernield of weggenomen. In de praktijk betekent dit dat alle in gebruik zijnde nesten van broedvogels in Nederland in principe beschermd zijn tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen geldt deze bescherming van het nest niet en kunnen nesten worden verwijderd of aangetast. Belangrijk hierbij is dat vogels geen vast broedseizoen kennen. De bescherming geldt vanaf het moment dat een vogel een aanzet tot een nest heeft tot het moment dat de jongen het nest hebben verlaten. Hoewel de meeste broedvogels broeden in de periode vanaf maart tot en met medio juli, broeden bepaalde soorten al vanaf februari en sommige soorten tot in augustus. Het is dus zaak om tijdig te bepalen welke broedvogels in de invloedssfeer van een plangebied voorkomt, om rekening te kunnen houden met het broedseizoen van vogels.

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat het nest wel 'jaarrond' beschermd zijn. Het nest en het functioneel leefgebied geniet het hele jaar door bescherming. Het gaat hier voornamelijk om soorten die ieder jaar terugkeren naar dezelfde plek om te broeden en om soorten die afhankelijk zijn van menselijke bouwwerken. Voor deze soorten moeten er voldoende alternatieve broedlocaties zijn in de directe omgeving, en mag het leefgebied niet zodanig worden aangetast dat hierdoor het nest niet meer in stand kan worden gehouden (functioneel leefgebied). De vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest zijn in te delen in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfsplaats (steenuil);
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (gierzwaluw, huismus, roek);
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (grote gele kwikstaart, kerkuil, oehoe, ooievaar, slechtvalk);
4. Nesten van vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespandief, zwarte wouw).

De lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de bovenstaande vier categorieën zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet-jaarrond beschermde nesten. Deze soorten, opgenomen in categorie 5, vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende

feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Bij ruimtelijke ingrepen is het daarom gewenst om nesten van deze soorten wel in kaart te brengen.

2.3.2 Art. 3.5: Habitatrichtlijnsoorten en soorten van de Conventie van Bern (I en II) en Conventie van Bonn (I)

De soorten die beschermd zijn conform art. 3.5 van de wet, zijn streng beschermd volgens de regels en verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn. Ten opzichte van de (vogel)soorten die zijn beschermd conform de Vogelrichtlijn (art. 3.1 Wnb), hebben de soorten onder art. 3.5 een strengere verbodsbepaling met betrekking tot verstoring van dieren. Het verschil is dat in art. 3.5 is aangegeven dat beschermde dieren niet mogen worden verstoord, ook als er géén wezenlijke invloed is op de populatie. Onder art. 3.1 is dit minder streng, aangezien de verbodsbepaling verstoren van vogels wél gekoppeld is aan het effect op de populatie. Echter, onder art. 3.5 zijn er meer mogelijkheden voor ontheffingsverlening doordat er in art. 3.8 (lid 5, onderdeel b) met betrekking tot art. 3.5 meer wettelijke belangen worden genoemd voor ontheffingsverlening dan in art. 3.3 (lid 4, onderdeel b) met betrekking tot art. 3.1. Dit maakt dat het juridisch gezien voor vogels art. 3.1 als strenger wordt beschouwd dan art. 3.5.

2.3.3 Art. 3.10: Nationaal beschermde soorten

De nationaal beschermde soorten (art. 3.10, lid 1) zijn te beschouwen als de minder beschermde soorten. Er gelden slechts enkele verbodsbepalingen voor het opzettelijk doden en vangen van dieren, het opzettelijk beschadigen en vernielen van verblijfplaatsen en het opzettelijk plukken van planten. Een verbod op het verstoren van dieren, dat wel geldt voor vogels en soorten die streng beschermd zijn conform art. 3.1 en 3.5, ontbreekt voor de nationaal beschermde soorten. Verder zijn er ook meer mogelijkheden voor het kunnen verlenen van een ontheffing van de verbodsbepalingen voor de nationaal beschermde soorten dan voor de streng beschermde soorten in art. 3.1 en 3.5 door een grotere lijst wettelijke belangen.

De hierboven genoemde beschermde plant- en diersoorten zijn onderverdeeld in drie beschermingsregimes:

2.3.3.1 Algemeen vrijgestelde soorten

Dit zijn soorten waarvan het bevoegd gezag (provincie of het Ministerie van LNV) heeft bepaald dat in het kader van beheer, onderhoud of ruimtelijke ontwikkelingen, geen ontheffing nodig is om deze handelingen uit te voeren als zij de verbodsbepalingen overtreden tot die soorten. Met andere woorden, handelingen die de soorten schaden zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht. Wel geldt de zorgplicht. Het bevoegd gezag heeft die soorten algemeen vrijgesteld die een gunstige staat van instandhouding hebben en niet worden bedreigd door effecten als gevolg van de vrijstelling. Aangezien de staat van instandhouding en de inschatting van het effect op soorten per bevoegd gezag verschilt, zijn er verschillen in de lijsten van algemeen vrijgestelde soorten.

2.3.3.2 Vrijstelling middels een goedgekeurde gedragscode

Zijn soorten niet algemeen vrijgesteld, maar kunnen de handelingen worden uitgevoerd conform een door de Minister goedgekeurde gedragscode, dan geldt alsnog een vrijstelling. Belangrijk is wel dat de

gedragscode die wordt aangehouden, ook daadwerkelijk is goedgekeurd door de Minister én dat de handelingen overeenkomen met de beschreven handelingen in de gedragscode. Sommige gedragscodes gelden alleen voor specifieke bedrijven (bijv. Rijkswaterstaat) of specifieke situaties (bijv. Stichting Bodembeheer Krimpenerwaard). Verder wordt vaak verplicht om een ecologisch werkprotocol op te stellen om te zorgen dat zorgvuldig wordt gehandeld. Het ecologisch werkprotocol is tevens het bewijs dat conform een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Nieuw is dat sinds de Wet natuurbescherming er ook gedragscodes kunnen worden opgesteld voor Europees beschermde soorten (art. 3.1 en art. 3.5 van de Wet natuurbescherming). Deze zijn echter nog niet definitief goedgekeurd. Veel gemeenten hebben een eigen gedragscode, verder zijn er ook gedragscodes voor veel voorkomende handelingen, zoals bosbeheer, natuurbeheer, ruimtelijke ontwikkelingen gemeenten of beheer en ingrepen aan wateren. Goedgekeurde gedragscodes zijn te vinden op de website van RVO¹.

2.3.3.3 Ontheffing

Als er geen algemene vrijstelling geldt of er geen vrijstelling geldt door het werken conform een goedgekeurde gedragscode, is een ontheffing nodig. Een ontheffingsaanvraag voor beschermde soorten in art. 3.1, 3.5 of 3.10, wordt in principe getoetst aan drie criteria:

- 1) Er is sprake van een geldig wettelijk belang;
- 2) Er is geen alternatief;
- 3) de ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn). Belangrijk is met name de aanwezigheid van een geldig wettelijk belang volgens de Wet natuurbescherming. De wettelijke belangen voor vogels onder art. 3.1 zijn zeer beperkt. Dit geldt ook voor soorten die zijn beschermd volgens art. 3.5. De aanvraag van een ontheffing voor deze soorten wordt dan ook in de praktijk als het meest lastig ervaren. Met betrekking tot de nationaal beschermde soorten (art. 3.10) gelden een uitgebreid scala aan wettelijke belangen en is er altijd een geldig wettelijk belang op te voeren.

Naast het wettelijk belang dient er te worden getoetst of er geen andere alternatieven zijn die de soorten minder schade toebrengen. Ieder redelijk alternatief dient te worden meegenomen. Verder is het van belang dat de staat van instandhouding niet in gevaar komt. Dit wordt getoetst aan de hand van de populatie op regionaal niveau met betrekking tot de soorten in art. 3.1 en 3,5 en de populatie op nationaal niveau met betrekking tot soorten in art. 3.10.

2.4 Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Natura 2000 is niet enkel ter bescherming van gebieden (habitats), maar draagt ook bij aan soortenbescherming. Provincies zijn verantwoordelijk dat in deze gebieden maatregelen worden genomen om de natuurwaarden in stand te houden.

Hoofdstuk 2 in de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van natuurgebieden in Nederland, conform de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Gebieden worden aangewezen als Natura 2000-

¹ <https://mijn.rvo.nl/gedragscodes-gemeenten> en <https://mijn.rvo.nl/gedragscodes-overige-organisaties>.

gebied op basis van hun bijdrage om Europese doelen te kunnen bereiken, voor broedvogels of niet-broedvogels van de Vogelrichtlijn, of soorten en habitattypen van de Habitatrichtlijn. Deze gebieden zijn streng beschermd. Ieder mogelijk effect, ook effecten van ingrepen buiten de begrenzing (zogenaamde externe werking), moeten worden getoetst met een zogenaamde **Voortoets**. Effecten worden in beeld gebracht middels de Effectenindicator van het Ministerie. Indien er sprake is van een negatief effect, waardoor het halen van de doelstelling op korte danwel lange termijn in gevaar komt, is een vergunning nodig. De vergunning wordt aangevraagd middels een vervolgoets om de negatieve effecten nader in beeld te brengen. Hierbij is het van belang om onderscheid te maken tussen **niet-significant** of **significant negatieve effecten**. Met significant wordt bedoeld op een effect dat de doelstelling van het Natura 2000-gebied op de lange termijn in gevaar brengt. Ook als er sprake is van een aantasting van de natuurlijke kenmerken, is er sprake van een significant negatief effect. Wordt volgens de voortoets alleen negatieve, maar niet-significant negatieve effecten verwacht, dan is een **Verslechteringsvoortoets** nodig. Komt uit de voortoets dat er mogelijk significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, dan is een **Passende Beoordeling** nodig. Een Passende Beoordeling is de meest strenge toets, waarbij, indien significant negatieve effecten niet kunnen worden gemitigeerd, alleen een vergunning wordt afgegeven als is voldaan aan de zogenaamde **ADC-criteria** (geen Alternatief, de aanwezigheid van Dwingende redenen van groot openbaar belang, én de mogelijkheid de effecten te kunnen Compenseren).

2.5 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de Nota Ruimte heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. In het Natuurnetwerk Nederland liggen de bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken, gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt, landbouwgebieden beheerd volgens agrarisch natuurbeheer, ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee en alle Natura 2000-gebieden.

Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland (hierna: NNN). Tot die tijd was de Rijksoverheid hiervoor verantwoordelijk. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen. De provincies hebben het NNN ingedeeld in natuurbeheertypen middels een natuurbeheerplan. Er is een verdeling gemaakt in een beheertypenkaart (actuele voorkomen) en een ambitiekaart (wens op lange termijn). De regels voor compensatie bij aantasting van het NNN verschilt per provincie, maar zijn in principe allen gebaseerd op de Nota Ruimte van het Ministerie van EZ en de 'Spelregels EHS'. Hieruit volgt dat moet worden getoetst op de afname van kwantiteit (oppervlak) en kwaliteit (mate van rust, stilte, donkerte, beslotenheid, kenmerkende soorten, e.d.) van het NNN. Bij een effect wordt voornamelijk geëist dat het oppervlak wordt gecompenseerd met daarbij een kwaliteitstoeslag aan de hand van de 'ontwikkelduur' per natuurbeheertype (oud eikenbos heeft bijvoorbeeld een ontwikkelduur van 100 jaar, waarmee een kwaliteitstoeslag van 166% geldt). De compensatieregels zijn terug te vinden in de Verordening Ruimte van de betreffende provincie.

3 GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidige situatie

Het huidige is bebouwd met een woonboerderij met 6 bijgebouwen en een bunker uit de 2e wereldoorlog.

- A. Woonboerderij
- B. Schuur, te handhaven
- C. Hooischuur/garage
- D. Veldschuur
- E. Houten schuur
- F. Houten schuur
- G. Grote stal
- H. Bunker

Noordelijk op het erf bevindt zich de woonboerderij (A). Ten oosten hiervan bevindt zich een schuur (B). Beide gebouwen blijven gehandhaafd.

Ten zuidoosten van de woonboerderij is een garage/hooischuur aanwezig (C). Deze wordt gebruikt voor het parkeren van auto's. Het golfplattendak kan omhoog voor het opslaan van hooi, maar wordt niet meer gebruikt.

Ten zuiden van de woonboerderij is een oude veldschuur aanwezig (D). De schuur is gedekt met dakpannen en heeft grotendeels dakbeschot. De schuur wordt gebruikt als opslagruimte. In de veldschuur is een vliering aanwezig. De veldschuur was in de toekomstige erfinrichting opgenomen, maar wordt in de huidige planvorming gesloopt.

De gebouwen E en F betreffen houten schuren met golfplaten daken. Het dakbeschot ontbreekt grotendeels. In schuur F bevinden zich paardenstallen. De schuren zijn aan elkaar verbonden.

Zuidoostelijk op het erf bevindt zich een grote stal (G). Deze wordt momenteel gebruikt als caravanstalling en het zuidelijke deel als paardenstal. De stal is opgetrokken uit steen en heeft een golfplaten dak.

Zuidelijk op het erf bevindt zich een bunker uit de tweede wereldoorlog (H). Het pand is opgetrokken uit beton en is overgroeid met klimop. Het is een open gebouw met een opening aan de zuidzijde. De bunker betreft een gemeentelijk monument.

Het zuidelijke deel van de onderzoekslocatie bestaat uit een paardenweide. Tevens is een paardenbak aanwezig. Langs de Weldammerlaan bevindt zich een rij met zomereiken.

Figuur 2. Bebouwing op de onderzoekslocatie.

Figuur 3. Begrenzing van de onderzoekslocatie.

Figuur 4: Woonboerderij op achtergrond (A), te handhave schuur aan de rechterzijde (B) en garage/hooischuur aan linkerkant (C).

Figuur 5: Grote schuur (G).

Figuur 6: Buitenzijde houten schuur (E).

Figuur 7: Binnenzijde houten schuur (E).

Figuur 8: Buitenzijde houten schuur (F).

Figuur 9: Binnenzijde houten schuur (F).

Figuur 10: Buitenzijde bunker (H).

Figuur 11: Binnenzijde Bunker (H).

Figuur 12: Veldschuur (D).

Figuur 13: Overzicht erf.

Figuur 14: Weiland ten zuiden van het erf.

Figuur 15: Overzicht onderzoekslocatie vanaf zuidzijde.

3.2 Voorgenomen werkzaamheden

De aanvrager is voornemens een deel van de agrarische bedrijfsgebouwen te slopen en de functie te wijzigen naar wonen. Het erf wordt landschappelijk ingepast. In figuur 16 is het huidige erf weergegeven. In figuur 17 is de toekomstige inrichting te zien.

Figuur 16: Huidige situatie en te slopen bebouwing (bron: Bos Erf & Landschap, 6 maart 2019).

Figuur 17: Toekomstige inrichting van het perceel en landschappelijke inpassing (bron: Bos Erf & Landschap, 6 maart 2019).

3.3 Beschermde gebieden

De onderzoekslocatie is 200 meter ten oosten gelegen van het Hoevelakense bos, onderdeel Overbos, dat is aangewezen als Natuurnetwerk Nederland. Het maakt onderdeel uit van het Nijkerkerveen. Een kleinschalig veenontginningslandschap met hoge bebouwingsgraad. Circa 3 kilometer ten oosten van de onderzoekslocatie is het Gelders Natuurnetwerk deelgebied Zwartebroek gelegen. Het betreft een samenhang in bosjes, natuur, landschapselementen, schraallandjes, beken in een gordel tussen de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied betreft Arkemheen, een vogelrijke polder op 4,3 kilometer afstand ten noorden van de onderzoekslocatie. De activiteiten op de onderzoekslocatie hebben geen negatieve invloed op de instandhoudingsdoelen of kernkwaliteiten van de genoemde gebieden.

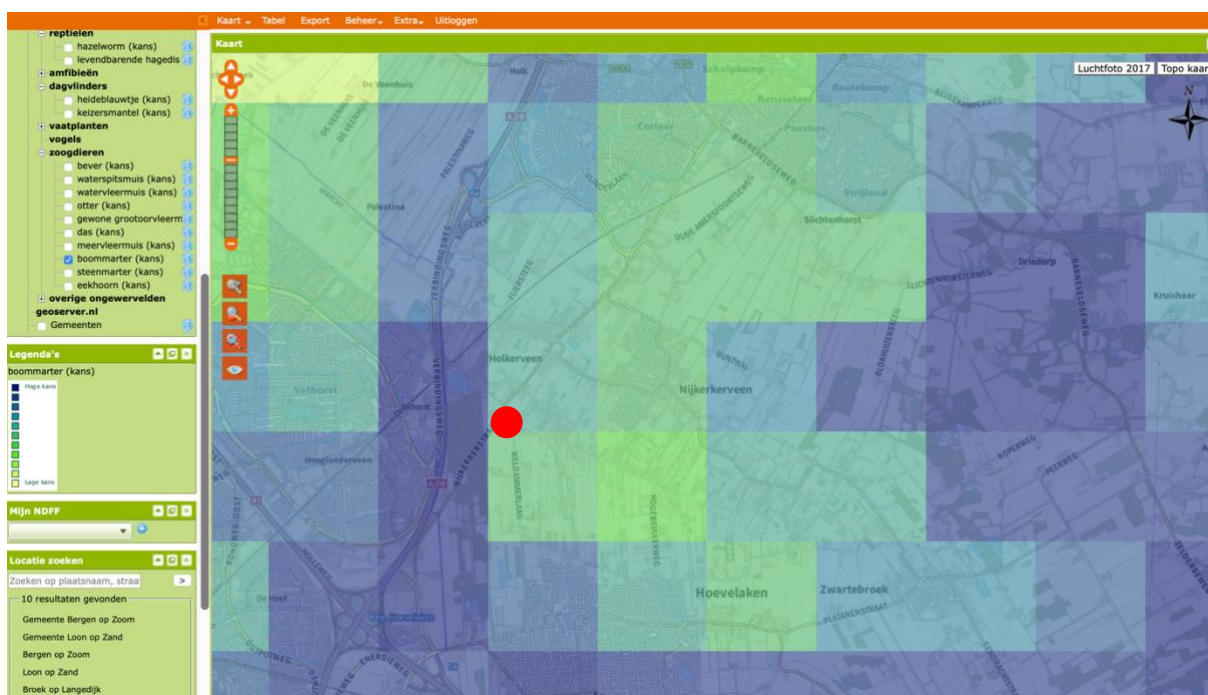
Figuur 18: Ligging onderzoekslocatie (rode stip) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland

4 METHODE

In de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is gezocht naar beschermde soorten die in de directe omgeving van de onderzoekslocatie voorkomen. De beschermde soorten die de afgelopen 10 jaar in de omgeving zijn aangetroffen betreffen: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, bosmuis, eekhoorn, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree, veldmuis, kerkuil, steenuil, boomvalk, bosuil, buizerd, havik en sperwer. Het afwisselende kleinschalige landschap, in combinatie met de aanwezigheid van een bosgebied in de omgeving maakt het aantal beschermde soorten dat in de omgeving voorkomt relatief groot. Tevens is in de NDFF gekeken naar de kanskaarten voor beschermde soorten. Hierbij wordt aangegeven hoe groot de kans is dat een bepaalde soort op een locatie (kilometerhok) voorkomt (figuur 19). Hoe donkerder blauw het kilometerhok is, hoe groter de kans is de soort in het betreffende kilometerhok aan te treffen.

Tevens is middels soortatlassen gekeken of beschermde reptielen, zoogdieren en vlinders in de directe omgeving voorkomen.

Op 13 april 2019 is door Hunink Ecologie een veldbezoek gebracht aan de onderzoekslocatie om de situatie te bekijken, (aanvullende) waarnemingen te doen en de locatie op geschiktheid voor beschermde soorten te beoordelen (expert judgement). Hierbij is gelet op beschermde flora en fauna en het mogelijke gebruik van de locatie door beschermde soorten.

Figuur 19: Voorbeeld kanskaart. In dit geval van de boommarter. De rode stip geeft de onderzoekslocatie aan.

5 RESULTATEN EN EFFECTEN

5.1 Vaatplanten

De onderzoekslocatie bestaat uit een agrarisch erf met een grasland. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten aangetroffen. In dergelijke voedselrijke groeiomstandigheden zijn geen beschermde soorten te verwachten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk, de ingreep heeft geen nadelige gevolgen voor deze soortgroep.

5.2 Zoogdieren

5.2.1 Vleermuizen

Vleermuizen behoren tot de strikt beschermde soorten (artikel 3.5 Wet natuurbescherming). Werkzaamheden aan verblijfplaatsen, belangrijke foerageergebieden of vliegroutes zijn ontheffing plichtig. Uit de bureaustudie bij de NDFF is gebleken dat in de directe omgeving de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis voorkomt. De gewone dwergvleermuis en de laatvlieger is voornamelijk gebouw bewonend. Dit betekent dat ze voor hun kraam,- zomer,- en winterverblijven gebruik maken van gebouwen. De andere soorten zijn voornamelijk boombewonend.

5.2.1.1 Verblijfplaatsen

Op het erf zijn verschillende opstallen aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn alle gebouwen zorgvuldig geïnspecteerd met behulp van een zaklamp. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen. In de te slopen opstallen zijn geen gesloten zolderruimtes aanwezig waarvan vleermuizen gebruik kunnen maken. Alleen op de veldschuur bevindt zich een vliering. Hierop zijn geen sporen van vleermuizen in de vorm van uitwerpselen of afgebeten vlindervleugels aangetroffen. De houten schuren zijn enkelwandig en dakbeschot ontbreekt deels. De grote schuur is opgebouwd uit steen met dubbele muur, maar het betreft geen tochtvrije spouwruimte die geschikt is voor vleermuizen om in te verblijven. De verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen op het erf zijn zeer beperkt. Tijdens het veldbezoek zijn veel sporen van ratten aangetroffen, zoals verschillende holen en uitwerpselen. Op het dakbeschot van de houten schuur zijn veel keutels aangetroffen. De rat is de natuurlijke vijand van de vleermuis. Mocht een vleermuis incidenteel van de schuren gebruik maken, dan wordt verwacht dat deze worden gepredeert door ratten. De aanwezigheid van vaste voortplanting- en rustplaatsen van vleermuizen in de te slopen bebouwing wordt niet verwacht. Overtredingen ten aanzien van vleermuizen zijn niet aan de orde.

5.2.1.2 Foerageergebied

De onderzoekslocatie zal mogelijk onderdeel uitmaken van het foerageergebied van de gewone dwergvleermuis. Bij de herinrichting worden er geen bomen gekapt. Het erf wordt landschappelijk ingepast. De foerageermogelijkheden voor vleermuizen zullen ten opzichte van de huidige inrichting verbeteren.

Vleermuizen gebruiken landschappelijke structuren zoals bomenrijen als vliegroutes. Deze lijnvormige elementen zijn belangrijk voor het functioneren van een populatie vleermuizen. Vaak worden vaste vliegroutes gebruikt om te migreren naar bekende foerageergebieden. Het onderbreken of wegvallen van een vliegroute kan daardoor zeer negatief zijn voor de plaatselijke vleermuispopulatie. Op de onderzoekslocatie zijn geen lijnvormige landschapselementen aanwezig die door vleermuizen gebruikt kan worden als vliegroute. Langs de bomen aan de Weldammerlaan kunnen vleermuizen zich wel goed verplaatsen. Van belang is dat de bomenrij niet wordt aangelicht, zodat verstoring van vleermuizen wordt voorkomen.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens de bureaustudie in de NDFF blijkt dat naast de vleermuizen ook de bosmuis, eekhoorn, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree en veldmuis in de omgeving voorkomen. Deze soorten zijn licht beschermd en/of hiervoor geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het betreffen voornamelijk waarnemingen van zoogdiersoorten in het bosgebied ten westen van de onderzoekslocatie. Op de onderzoekslocatie kunnen verschillende muizensoorten voorkomen. Tijdens het veldbezoek zijn veel sporen van ratten aangetroffen, zoals diverse holen en graafsporen, evenals keutels op het dakbeschot van de houten schuur (figuur 20). Op het dakbeschot van de houten schuur zijn veel keutels aangetroffen. De bruine rat is geen beschermde soort in Nederland.

Verblijfsindicaties van de eekhoorn zijn niet aangetroffen. De overige soorten kunnen incidenteel van de onderzoekslocatie gebruik maken. Vaste voortplanting- en rustplaatsen worden niet verwacht. De kans op aanwezigheid van de steenmarter is in deze omgeving klein. Er zijn op de onderzoekslocatie geen latrines of uitwerpselen van steenmarters aangetroffen. De boommarter komt in de omgeving wel voor. Sporen of verblijfsindicaties van deze marters en van kleine marterachtigen als de wezel en bunzing, zijn op de onderzoekslocatie niet aangetroffen. Op basis van het aanwezige habitat en bekende verspreidingsgegevens, worden andere streng beschermde soorten niet verwacht. Overtredingen ten aanzien van zoogdieren worden niet verwacht. In het kader van de zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen noodzakelijk.

Figuur 20: Uitwerpselen van ratten op het dakbeschot van de houten schuur.

5.3 Broedvogels

5.3.1 Jaarrond beschermde soorten

Steenuil

De onderzoekslocatie is gelegen in leefgebied van steenuilen. Steenuilen prefereren kleinschalig agrarisch cultuurlandschap. De soort broedt voornamelijk in nestkasten, oude schuren en holle fruitbomen of knotwilgen. In de NDFF zijn meerdere waarnemingen bekend langs de Amersfoortseweg waaraan de Weldammerlaan is gelegen, ook noordelijk op het erf. De waarnemingen zijn eind augustus 2017 gedaan. Het betreffen geen nestindicerende waarnemingen. Op ruim 300 meter is de meest nabijgelegen roepende steenuil waargenomen. Tijdens het veldbezoek is gelet op gebruik van de onderzoekslocatie door de steenuil. Alle schuren zijn zowel aan de binnenzijde als aan de buitenzijde zorgvuldig geïnspecteerd. Er zijn geen sporen van steenuilen in de vorm van braakballen, veren of uitwerpselen aangetroffen. Tevens ontbreken geschikte broedmogelijkheden. De toekomstige inrichting van het erf is gunstig voor de steenuil. Het erf wordt landschappelijk ingepast met verschillende landschapselementen waaronder een bloemrijk grasland, knot-elzensingel en boomgaard. Tijdens het veldbezoek is vrijblijvend advies gegeven om in de toekomstige situatie twee nestkasten voor de steenuil te plaatsen. Door het aanbrengen van 2 nestkasten voor de steenuil is de kans groot dat het erf deel gaat uitmaken van een broedterritorium van een steenuil. Deze kasten kunnen zowel als rustplaats als nestplaats gaan dienen.

Kerkuil

Naast de steenuil komt ook de kerkuil in de omgeving voor. Er is een aantal waarnemingen van verkeersslachtoffers langs de A28, 550 meter ten westen van de onderzoekslocatie. Er is op 1.500 meter afstand ten noordwesten van het erf een territorium vastgesteld. Op de onderzoekslocatie zijn geen verblijfsindicaties van de kerkuil aangetroffen. Deze zijn relatief eenvoudig aan te treffen. De aanwezigheid van kerkuilen op de onderzoekslocatie kan worden uitgesloten.

Huismus

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 13 april 2019. Dat is tijdens het broedseizoen van de huismus. Er zijn tijdens het veldbezoek geen huismussen gehoord of gezien. Gelet op de ligging van het erf, de afstand tot andere erven en het volledig ontbreken van waarnemingen kan worden uitgesloten dat huismussen van de te slopen schuren gebruik maken als broedlocatie.

Roofvogels

Waargenomen roofvogelsoorten waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd zijn boomvalk, bosuil, buizerd, havik en sperwer. De boomvalk is éénmalig overvliegend waargenomen. De andere roofvogelsoorten zijn in de omgeving van het bosgebied 'Overbos' waargenomen, dat 200 meter ten westen van de onderzoekslocatie is gelegen. De onderzoekslocatie vormt door het ontbreken van opgaande begroeiing geen geschikt broedhabitat voor deze soorten. Tijdens het veldbezoek zijn in de omliggende bomen geen horsten aangetroffen.

5.3.2 Overige vogelsoorten

In de schuren is een aantal nesten van de boerenwaluw aangetroffen. Deze soort is opgenomen op de Rode Lijst met als status 'gevoelig'. In de grote schuur, de houten schuren en in de veldschuur zijn een nest van een boerenwaluw aanwezig. In totaal zijn 4 nesten waargenomen. Door de sloop van de schuren gaan deze nesten verloren. De nesten van de boerenwaluw zijn jaarrond beschermd als er geen alternatieven in de omgeving zijn. Het erf bevindt zich in agrarisch gebied en de vogels zullen na de sloop op zoek moeten gaan naar een alternatieve broedlocatie. De te handhaven schuur (B) kan geschikt gemaakt worden voor de boerenwaluw door deze toegankelijk te maken. Tijdens het veldbezoek zijn vrijblijvend de mogelijkheden daarvoor besproken. Dit kan door het aanbrengen van een opening in het houten luik in de gevel waar de boerenwaluwen door naar binnen kunnen gaan.

Figuur 21. Door de te handhaven schuur toegankelijk te maken voor boerenwaluwen, kan deze soort van het erf gebruik blijven maken. Dit kan bijvoorbeeld door een opening te maken in het houten luik naar de zolderruimte.

Hieronder een aantal tips voor de boerenwaluw en de witte kwikstaart.

- Zorg ervoor dat (donkere) schuren invliegopeningen hebben die van maart tot september open zijn. Een open spleet van tenminste 7 x 40 centimeter of een open raam is geschikt als invliegopening.
- Om een goede broedplek voor boerenwaluwen en witte kwikstaarten te bieden moet er een randje of een richeltje in de open schuren aanwezig zijn waar de vogel het nest op kan bevestigen. Het aanbrengen van een plankje kan al voldoende zijn als ondersteuning voor een nest.
- Behoud open mestvaalten en vlakke slootkanten of poelen, waar zwaluwen en kwikstaarten voedsel vinden en de zwaluw klei weg kan halen voor zijn nest. Bied in droge voorjaren een vochtig 'kleiputje' aan.

Op het erf broeden momenteel ook algemene soorten als de witte kwikstaart en de winterkoning. De winterkoning bouwt meerdere nesten en kaapt daarbij ook nesten van de boerenwaluw. Tijdens het veldbezoek is een witte kwikstaart waargenomen op de dak van de grote schuur. Verder kunnen algemene soorten als de merel nestgelegenheid vinden in de klimop aan de bunker en de haag langs het erf. Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren, wordt overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen vaste periode genoemd. Over het algemeen kan de periode maart tot augustus worden aangehouden waarin vogels broeden. Geldend is de aanwezigheid van een broedgeval die niet verstoord of verwijderd mag worden.

5.4 Reptielen

Door het ontbreken van geschikt habitat en het ontbreken van populaties reptielen in de omgeving kan de aanwezigheid van reptielen op de onderzoekslocatie worden uitgesloten. De geplande werkzaamheden hebben geen negatieve effecten op reptielen. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.5 Amfibieën

De onderzoekslocatie vormt geen optimaal landhabitat voor amfibieën. Incidenteel kan de gewone pad of de bruine kikker voorkomen. Voortplantingswater is niet aanwezig. Beschermden soorten worden niet verwacht en zijn ook niet waargenomen.

5.6 Vissen

Wegens het ontbreken van oppervlaktewater kan de aanwezigheid van vissen op de onderzoekslocatie worden uitgesloten. Negatieve effecten op vissen zijn uitgesloten.

5.7 Vlinders en libellen

De onderzoekslocatie vormt geen leefgebied voor beschermde vlinders en libellen. Uit literatuuronderzoek komt naar voren dat er geen populaties van beschermde soorten in de directe omgeving van de onderzoekslocatie aanwezig zijn. De locatie is voor de soorten uit deze soortgroepen ongeschikt; beschermde soorten uit deze groepen hebben een (meer) natuurlijk habitat nodig. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.8 Overige soortgroepen

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn geen beschermde mieren, weekdieren of kevers waargenomen. Het is dan ook zeer onwaarschijnlijk dat deze soorten op de onderzoekslocatie aanwezig zijn. Er ontbreekt tevens geschikt habitat voor deze soortgroepen. De aanwezigheid van overige soortgroepen is dan ook uit te sluiten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

6 BIODIVERSITEIT

Biodiversiteit is een term die wordt gebruikt om de rijkdom aan plant- en diersoorten weer te geven. Deze verscheidenheid aan soorten is voor de mens onmisbaar, bijvoorbeeld door de productie van zuurstof, de afbraak van dode planten en dieren en de bestuiving van gewassen. Veel bouw materiaal, voedsel, brandstof, grondstoffen en medicijnen zijn afhankelijk van biodiversiteit.

Het gaat niet goed met de biodiversiteit. Uit onderzoek is gebleken dat de biomassa aan insecten met meer dan 75 % alarmerend is afgenomen. Insecten vormen de basis van ons ecosysteem en zijn voor het grootste deel verantwoordelijk voor de bestuiving van gewassen en de bodemvruchtbaarheid. Daarnaast vormen ze het voedsel voor veel dieren, waaronder vogels en vleermuizen.

Het doel van de Wet natuurbescherming is de bescherming van biodiversiteit. Er is echter maar een beperkt aantal soorten beschermd. Hierbij worden alleen essentiële onderdelen van leefgebied beschermd, terwijl het voedsel van veel soorten (insecten) steeds verder afneemt. Bij iedere ontwikkeling in de openbare ruimte kan een versterking worden gegeven aan de biodiversiteit. In dit kader zijn in deze quickscan voor de betreffende locatie enkele vrijblijvende adviezen gegeven.

Het erf wordt landschappelijk ingepast met verschillende landschapselementen waaronder een bloemrijk grasland, knot-elzensingel en boomgaard. De natuurwaarden van de onderzoekslocatie zullen hierdoor worden verhoogd. De realisatie van een paddenpoel die optioneel is, wordt sterk aangeraden en is niet alleen gunstig voor amfibieën maar ook voor de boerenzwaluw (nestmateriaal) en de steenuil (foerageerlocatie). De bebouwing zou natuurinclusief kunnen worden gebouwd. Dit betekent dat er voorzieningen kunnen worden aangebracht voor vleermuizen en huismussen. Dit kunnen bijvoorbeeld inbouwkasten zijn. Voor huismussen kunnen vogelvides worden aangebracht die nestgelegenheid creëren onder dakpannen. Op de website www.checklistgroenbouwen.nl zijn vele inspirerende voorbeelden te vinden over het natuurvriendelijk maken van gebouwen en tuinen.

Erfvogels zijn afhankelijk van bewoners in het buitengebied.

Om erfvogels te helpen is er informatie te vinden op websites als www.slimmevogels.net en <https://www.vogelbescherming.nl/bescherming/wat-wij-doen/op-het-platteland/erfvogels1/bescherming-erfvogels>

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In opdracht van de heer G. J. Termeer, heeft Hunink Ecologie een quickscan flora en fauna uitgevoerd ter plaatse van de Weldammerlaan 9 in Hoevelaken. Aanleiding hiervoor is het voornemen om een woning te realiseren. Ten behoeve hiervan wordt een aantal opstallen gesloopt. Het erf wordt landschappelijk ingepast.

Door middel van de gegevens uit de NDFF is onderzocht welke soorten in de afgelopen 5 jaar op en in de omgeving van de onderzoekslocatie zijn aangetroffen. Op 13 april 2019 is door Hunink Ecologie een veldbezoek gebracht aan de onderzoekslocatie. Uit de bureaustudie en het uitgevoerde veldbezoek komen de volgende punten:

- De onderzoekslocatie is onderzocht op de aanwezigheid van beschermde flora. Er zijn geen beschermde soorten, of biotopen aangetroffen waar beschermde soorten voor kunnen komen. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.
- Er zijn geen geschikte verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen in de te slopen schuren aanwezig.
- De bomenrij langs de Weldammerlaan vormt mogelijk een vliegroute voor vleermuizen, deze blijft behouden en wordt niet verlicht.
- De onderzoekslocatie komen algemene zoogdieren voor als verschillende muizensoorten en de bruine rat. De locatie vormt geen vaste voortplanting- of verblijfsplaats voor strikt beschermde zoogdieren.
- Op de onderzoekslocatie zijn geen nesten van jaarrond beschermde broedvogels aanwezig. Broedindicaties van uilen en roofvogels zijn niet aanwezig. De landschappelijke inpassing van het toekomstige erf is gunstig voor steenuilen. Vrijblijvend is geadviseerd twee nestkasten voor steenuilen te plaatsen.
- Op de locatie broeden algemene vogelsoorten als de witte kwikstaart, winterkoning en merel. Versturende werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen plaats te vinden.
- In de te slopen schuren broeden 4 paartjes boerenzwaluwen. Om deze soort in de toekomst te kunnen behouden, is vrijblijvend geadviseerd de te behouden schuur toegankelijk te maken.
- De onderzoekslocatie is niet geschikt voor reptielen, amfibieën en vissen. Voor de overige soortgroepen geldt dat er geen beschermde soorten zijn te verwachten, waardoor deze ook geen negatieve effecten ondervinden van de ingreep.
- Er is een aantal maatregelen voorgesteld voor versterking van biodiversiteit.

In tabel 1 staat per soortgroep en functie aangegeven welke effecten zijn te verwachten, of nader onderzoek is vereist en of de geplande werkzaamheden een overtreding van de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming teweegbrengen.

Soortgroep	functie	Effect ingreep	Nader onderzoek	Overtreding Wet natuurbescherming
Vaatplanten		Geen	Nee	Nee
Vleermuizen	Verblijfplaats	Geen	Nee	Nee
	Vliegroure	Geen, laan wordt niet verlicht	Nee	Nee
	Foerageergebied	Geen	Nee	Nee
Overige zoogdieren		Geen	Nee	Nee
Vogels		Aandacht algemene broedvogels. Vrijblijvend advies boerenwaluw en steenuil	Nee	Nee
Reptielen		Geen	Nee	Nee
Amfibieën en vissen		Geen	Nee	Nee
Vlinders en libellen		Geen	Nee	Nee
Overige soortgroepen		Geen	Nee	Nee

Tabel 1: Conclusies quickscan flora en fauna.

LITERATUUR

Websites:

wetten.overheid.nl

www.atlasleefomgeving.nl

www.ipo.nl/beleidsvelden/natuur/natura2000-programmatische-aanpak-stikstof-pas-en-kaderricht

www.nederlandsesoorten.nl

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/natuurnetwerk-nederland

www.vivarapro.nl

www.checklistgroenbouwen.nl

www.slimmevogels.net

www.vogelbescherming.nl

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

BIJ12, 2017, Juridisch kader behorende bij kennisdocumenten soortenbescherming, versie 1.0

Publicatienummer BIJ12-2017-022, BIJ12 juli 2017.

BIJ12, 2017, Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0 Juli 2017

BIJ12, 2017 Kennisdocument Steenuil, *Athene Noctua*, versie 1.0 Juli 2017

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). – Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Kapteyn, Kees, 1995. Vleermuizen in het Landschap: over hun ecologie, gedrag en verspreiding – Schuyt en co, Haarlem.

Stichting FLORON, 2011 Nieuwe atlas van Nederlandse Flora – KNNV uitgeverij, Zeist

Netwerk Groene Bureaus

Hunink Ecologie is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk Groene Bureaus telt ongeveer 70 leden en vertegenwoordigt daarmee driekwart van alle (landschaps)ecologen bij adviesbureaus.

Kwaliteitsbevordering vindt plaats via discussies over kwaliteit tussen bureaus onderling en tussen bureaus en opdrachtgevers. Belangenbehartiging vindt plaats door aanspreekpunt voor de branche te zijn en knelpunten die binnen de branche gevoeld worden, te formuleren en te bespreken met opdrachtgevers.

De leden van het Netwerk Groene Bureaus hechten grote waarde aan maatschappelijk verantwoord ondernemen, aan goed opdrachtnemerschap en aan collegialiteit. De leden onderschrijven daartoe de gedragscode van de vereniging.

Adviesbureaus die lid zijn van het Netwerk Groene Bureaus investeren nadrukkelijk in de kwaliteit van hun producten en in de kwaliteit van de relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.

Met het lidmaatschap van het Netwerk Groene Bureaus laten wij zien dat wij:

1. kwaliteit van besluitvorming en integere advisering als enig belang hebben. Leden van het Netwerk Groene Bureaus zijn geen natuurbeschermers en geen facilitators van natuurschadelijke ontwikkelingen. Zij staan tussen de partijen maar zijn zelf geen partij;
2. conform de gedragscode van het Netwerk Groene Bureaus adviseert: respectvol, deskundig, integer, verantwoord, objectief en onafhankelijk;
3. ons door het Netwerk Groene Bureaus met regelmaat laat toetsen op de geleverde kwaliteit;
4. de klachtenprocedure van het Netwerk Groene Bureaus erkennen. De klachtenprocedure is onderdeel van kwaliteitsborging van het Netwerk Groene Bureaus en staat open voor opdrachtgevers en andere belanghebbenden. Onafhankelijk voorzitter van de klachtencommissie is Annelies Freriks (Element Advocaten, Eindhoven en hoogleraar Dier en Recht, Universiteit Utrecht), met Robert Crince le Roy (advocaat bij Wybenga Advocaten, Rotterdam) als vervanger;
5. medewerkers inzetten met een passende opleiding: HBO, academisch niveau of van vergelijkbaar niveau;
6. zonodig - en binnen de overeengekomen contractvoorwaarden - snel aanvullende deskundigheid kunnen inschakelen via het Netwerk Groene Bureaus.

Meer informatie over het Netwerk Groene Bureaus is te vinden op: www.netwerkgroenebureaus.nl

BIJLAGE 1 VERBODSBEPALINGEN WET NATUURBESCHERMING

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (alle vogels)

Artikel 3.1

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (incl. soorten in Appendix I en II van de Conventie van Bern en Appendix I van de Conventie van Bonn)

Artikel 3.5

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten (de nationaal beschermde soorten)

Artikel 3.10

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

ⁱ Bron: Sander Hunink, Ecologica